

Innehåll

Hydrauliska bromsar

1. Bromssystemens utvecklingskedan	11
2. Bromsarnas uppgift och konstruktionsbestämmelser	13
2.1 De hydrauliska bromsarnas konstruktion och funktion	14
2.2 Lagstiftning om bromsar	16
2.3 Granskning av bromsarnas skick	16
3. Bromsvätskor	23
3.1 Glykolbaserade bromsvätskor	23
3.2 Bromsvätskans kvalitet och bytesintervaller	23
3.3 Att mäta bromsvätskans kondition	24
3.4 Övriga bromsvätskor	24
4. När bromsarna sviker eller bromseffekten försvinner (bromsfading)	25
4.1 Friktionsmaterial	25
4.2 Bromsvätska	25
5. Manöversystem för hydrauliska bromsar	25
5.1 Bromshydraulikens grunder	25
5.2 Från liten pedalkraft till effektiv bromskraft	26
5.3 Huvudcylinderns konstruktion och funktion	27
5.4 Bromskretsar	29
6. Olika sätt att fylla på och lufta bromssystemet	30
6.1 Att fylla på och lufta med hjälp av cylinder	30
6.2 Att byta vätska och lufta med påfyllningsapparat	31
6.3 Att lufta med hjälp av undertryck	32
7. Trumbromsar	36
7.1 Olika typer av trumbromsar	36
7.2 Bromsbackarnas expansionsanordningar	38
7.3 Bromssköld och bromstrumma	38
7.4 Färdbromsens justeringsanordningar och justering	39
7.5 Parkeringsbroms i anslutning till trumbroms	43
7.6 Bromsarnas friktionsbelägg, byte och inpassning	45
7.7 Service av trumbromsar	46
8. Skivbromsar	51
8.1 Skivbromsarnas konstruktion och funktion	51
8.2 Bromsljud och andra fel samt hur man reparerar dem	55
8.3 Parkeringsbroms i anslutning till skivbromsar	57
8.4 Service av skivbromsar	62
9. Bromssystem	69
9.1 Bromsrör	69
9.2 Bromsslangar	70
9.3 Tillverkning och montering av bromsrör	70
9.4 Byte av bromsrör och bromssläng	72

10. Reglering och begränsning av bromskraften	76
10.1 Fördelning av den fasta bromskraften	76
10.2 Reglering av bromskraft (tryckbegränsning och reglering)	76
11. Bromsservo	81
11.1 Vakuumservo	81
11.2 Hydraulisk bromsservo	83
11.3 Hydrauliska bromssystem med tryckluftsservo	87
11.4 Hydrauliskt bromssystem med tryckluftsservo	91
12. System som förbättrar bilens inbromsning och körstabilitet	97
12.1 Namnförkortningar för broms- och stabiliseringssystem	97
12.2 Utvecklingen av stabiliseringssystem – ABS, ASR och ESP	98
12.3 ABS-bromssystem	99
12.4 Konstruktion och funktion för ett traditionellt ABS-bromssystem	100
12.5 ABS-bromssystemets delar	102
12.6 ABS-bromssystem	105
12.7 Fördelar med ABS-systemet	107
12.8 Elektronisk fördelning av bromskrafterna (EBD)	107
12.9 Nödbromseffektivisering (BAS)	108
12.10 Antispin (ASR)	109
12.11 Hanteringssystem för körstabilitet (ESP)	111
13. Service och reparation av ABS-bromssystem	118
13.1 Allmänna service- och reparationsanvisningar	118
13.2 Felsökning med diagnostester	119
13.3 Försiktighetsåtgärder vid service och kontroll av ABS-system	120
13.4 Felsökning i äldre ABS-system	120
13.5 Reparation av ABS-system	121
14. Hjulens och däckens uppgifter	123
14.1 Däckens egenskaper	124
14.2 Däckens lufttryck	128
14.3 Att byta plats på däcken	130
14.4 Förvaring av däck	130
14.5 Att blanda olika typer av däck	131
14.6 Däckens utbytbarhet	131
14.7 Praktiska anvisningar om däck och däcktryck	132
14.8 Demontering och montering av hjul	133
14.9 Montering av däck	137
14.10 Reparation av däck	140
14.11 Vibrationer som orsakas av däck	143
14.12 Hjulbalans	145
14.13 Besiktningsskontroll av däck	151
15. Lagerkonstruktioner för hjulen	153
15.1 Lagringar för icke-drivande hjul	153
15.2 Lagringar för drivande hjul	154
15.3 Hjullagringar för tunga fordon	156

Hjul och däck

	15.4	Kontroll av lager	158	
	15.5	Byte av lager (koniskt rullager)	158	
	15.6	Att byta framhjulslager på en framhjulsdreven bil	165	
	16.	Hjulupphängning	171	
	16.1	Hjulupphängningens uppgift	171	
	16.2	Att kontrollera ledernas förslitning	173	
Fjädring och stötdämpning	17.	Fjädringens uppgifter	179	
	17.1	Typer av skakningar i bilen	180	
	17.2	Bilens köregenskaper	181	
	18.	Fjädrar	194	
	18.1	Fjädringskrav	194	
	18.2	De vanligaste fjäderkonstruktionerna	194	
	18.3	Ny fjädringsteknik	197	
	18.4	Skruvfjädern utmattas	198	
	18.5	Kontroll och reparation av bladfjäder	200	
	18.6	Montering av fjäderpaketet	202	
	19.	Stötdämparna	206	
	19.1	Teleskopstötdämparen	206	
	19.2	Övriga dämparkonstruktioner	209	
	19.3	Att fastställa dämparnas skick	210	
	19.4	Reparation av fjäderben	212	
	19.5	Att förstöra använda dämpare	217	
	Styrinrättningar	20.	Styrimetoder	221
		20.1	Spindeltappsstyrning	221
20.2		Spindeltappsstyrning i bakhjulen	221	
20.3		Fyrhjulsstyrning	221	
20.4		Spindeltappsstyrning i tunga fordon	222	
20.5		Midjstyrning	222	
20.6		Styrning med hjälp av vridbar axel	223	
20.7		Bandstyrning	223	
21.		Styrinrättningar i motorfordon	224	
21.1		Lagstiftning som berör styrinrättningar	224	
21.2		Olika typer av styrinrättningar	225	
21.3		Centrala krav som ställs på styrinrättningar	225	
21.4		Hur fordonet beter sig vid styrning	226	
21.5		Kurvbetende	226	
21.6		Utvecklingsperspektiv för styrinrättningen	227	
21.7		Styrkraft och utväxlingsförhållande	228	
21.8		Den hydrauliska styrservon i en personbil	230	
21.9		Elektroniskt effektiverad kuggstångstyrning i en personbil	236	
22.		Fyrhjulsstyrning	241	
22.1		Allmänt om fyrhjulsstyrning	241	
22.2		Exempelkonstruktion och dess funktionalitet	241	
22.3		Styrsystem för bakhjulen	243	

23. Byte av kuggstångsstyrväxel	246
23.1 Demontering	246
23.2 Montering av styrväxeln	247
23.3 Service av styrservon	248
23.4 Luftning av styrservon	248
24. Besiktningssgranskning av styrinrättningen ...	249
24.1 Låsanordning	249
24.2 Elektronisk startspärr	249
24.3 Rattens konstruktion	250
24.4 Rattens och styraxelns fästen och leder	250
24.5 Styrväxelns fästen	250
24.6 Kuggstångens skyddsgummin	250
24.7 Glapp i styrinrättningarna	250
24.8 Tröga styrinrättningar	251
24.9 Hjulens ändlagen	251
24.10 Styrstag, leder och hjälpbalk	251
25. Hjulvinklarna och dess verkningar	253
25.1 Hjulupphängning och styrförmåga	253
25.2 Styrkinematik	253
25.3 Hjullutning (camber).....	253
25.4 Axellutning (caster)	254
25.5 Styraxellutning (SAI)	255
25.6 Styrradie	256
25.7 Navets svängavstånd.....	256
25.8 Plogning och skränking (toe-in och toe-out)	257
25.9 Kurvtagningsvinkel	258
25.10 Hur de olika vinklarna är beroende av varandra	258
25.11 Felsökning	260
26. Kontroll av inställningsvinklar	263
26.1 Fyrhjulsinställning	263
26.2 Inställningsmodeller	263
26.3 Principer för fyrhjulsinställning	265
26.4 Arbeten som bör utföras inför granskningen	265
26.5 Fyrhjulsinställningsapparat	267
26.6 Fyrhjulsinställning	268
26.7 Att granska kurvtagningsvinkeln med hjälp av vändplattor	270
26.8 Justeringspunkter för hjulvinklarna	270